

UCHWAŁA Nr2017
RADY GMINY JEDLNIA-LETNISKO

z dnia

w sprawie: Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2020

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j. t. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz.1390) Rada Gminy Jedlnia- Letnisko uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2020, w brzmieniu, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT
mgr Piotr Leśnowolski

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Janina Sasnowska

RADA PRAWNY
mgr Janina Sasnowska
nr. R-303

UZASADNIENIE

W myśl art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawa z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym, opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W celu realizacji zapisów ustawy jak również mając na względzie dobro rodzin dotkniętych przemocą domową z terenu gminy Jedlnia-Letnisko jak również poprawę ich funkcjonowania w środowisku rodzinnym, szkolnym i środowiskowym przedkłada się projekt niniejszej uchwały.

Wojciech Wójcik
Przewodniczący Rady Gminy Jedlnia-Letnisko

Wojciech Wójcik
Przewodniczący Rady Gminy Jedlnia-Letnisko

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Jedlnia-Letnisko
na lata 2017-2020**

SPIS TREŚCI

<i>1. WSTĘP</i>	<i>4</i>
<i>2. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE</i>	<i>9</i>
<i>3. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU</i>	<i>11</i>
<i>4. DIAGNOZOWANIE ZJAWISKA PRZEMOCY W GMINIE JEDLNIA-LETNISKO</i>	<i>11</i>
<i>5. ADRESACI PROGRAMU</i>	<i>14</i>
<i>6. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU</i>	<i>15</i>
<i>7. ANALIZA SWOT</i>	<i>21</i>
<i>8. PRZEWIDYWANE EFEKTY</i>	<i>22</i>
<i>9. MONITOROWANIE</i>	<i>22</i>
<i>10. FINANSOWANIE PROGRAMU</i>	<i>22</i>

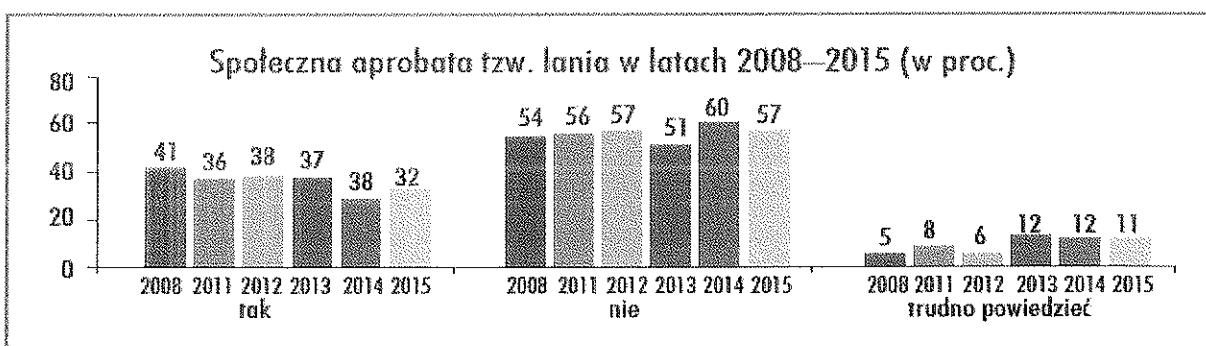
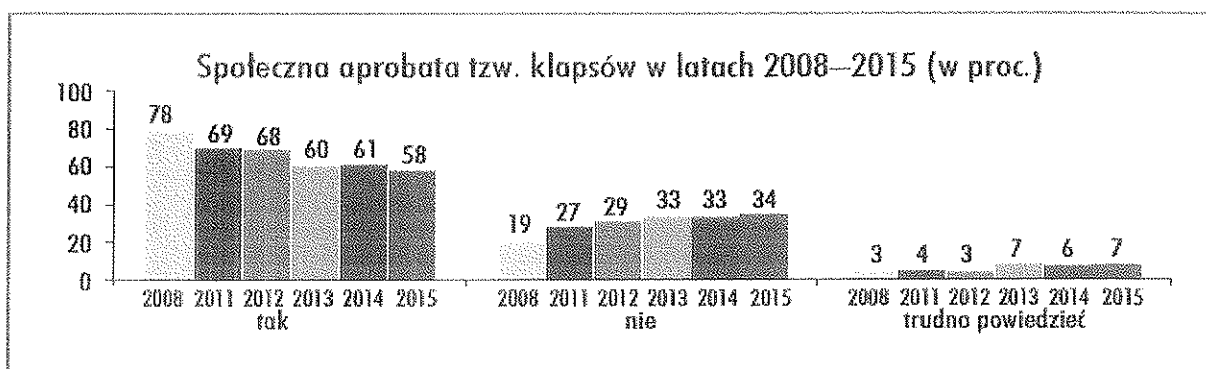
1. WSTĘP

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem w życiu każdego człowieka, spełniającym określone funkcje względem niego, w tym m.in. zaspokaja potrzebę bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku i uznania, przekazuje obowiązujące w społeczeństwie normy i wzorce zachowań oraz wartości. Rodzina kształtuje i przygotowuje go do życia w społeczeństwie. Jednak coraz częściej słyszymy, że rodziny nie wywiązują się ze swoich zadań, że zamiast poczucia bezpieczeństwa jest strach i niepewność, zamiast miłości – ból i cierpienie, zamiast szacunku i uznania – ośmieszanie i upokarzanie. Rodzina, która powinna być oparciem dla człowieka staje się źródłem zła, traumatycznych doświadczeń i przeżyć, spowodowanych przemocą.

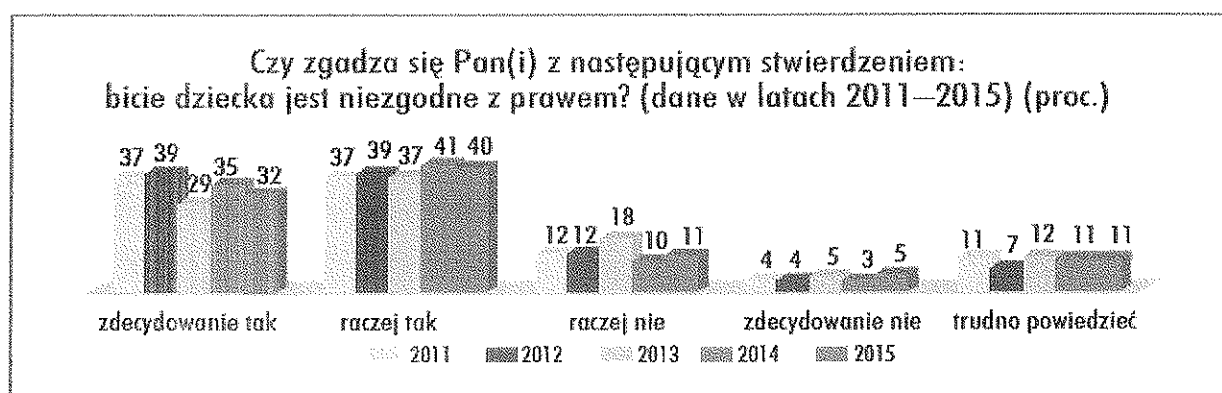
Przemoc występująca w wychowaniu dostarcza dziecku wadliwych wzorców zachowań, niszczy jego godność, poczucie bezpieczeństwa. Krzywdzone psychicznie i fizycznie dzieci przejawiają często w swoim zachowaniu cechy nadpobudliwości, agresji, wycofania. Jeśli dziecko jest świadkiem brutalnych zachowań, nierzadko rękoczynów, awantur między rodzicami, jeśli jest bite, ostro karane, to również może przyjmować przemoc jako wzorzec zachowania.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Według badań CBOS z 2009 roku 37% badanych osób w Polsce zna przynajmniej jedną kobietę, która podczas konfliktów małżeńskich bywa bita przez męża (partnera). Połowa z nich (17% ogółu kobiet) zna przynajmniej kilka takich kobiet!

Z raportu Rzecznika Praw Dziecka „Przemoc w wychowaniu w opinii społecznej oraz w relacjach rodziców” z 2015 roku wynika, iż w Polsce występuje społeczna akceptacja przemocy w wychowaniu. Poziom tej aprobaty jest zróżnicowany - wyższy lub niższy w zależności od formy zachowania wobec dziecka. Wyższa akceptacja społeczna dotyczy „łagodniejszych” postaci przemocy, czyli tzw. klapsów (58 proc. ankietowanych), niższa „poważniejszej” postaci przemocy, czyli bicia dziecka /tzw. lanie/ (32 proc.). Z badań wynika, że częściej kary fizyczne wobec dzieci stosują mężczyźni (29 proc.) niż kobiety (25 proc.), osoby starsze (powyżej 30 proc.) niż młodsze (poniżej 20 proc.), niżej wykształcone (30 proc.) niż lepiej wykształcone (20 proc.). Natomiast wśród rodziców, którzy mają dzieci do 18 r.ż. znacznie rzadziej, niż wśród ogółu badanych, widoczna jest tendencja do uznawania bicia za metodę wychowawczą.

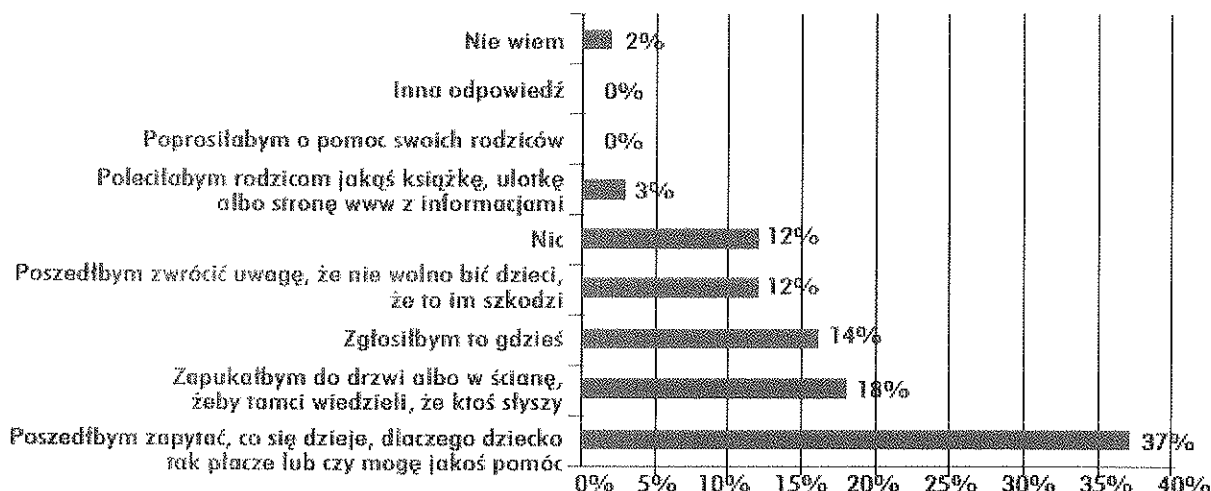
Z badań tych wynika również, że poziom społecznej wiedzy o prawnym zakazie bicia dzieci, wprowadzonym w Polsce w 2010 r. należy uznać za niski. Co więcej, biorąc pod uwagę faktyczną wiedzę o istnieniu zakazu (kategoria odpowiedzi „zdecydowanie tak”) zauważyć można wręcz niewielki spadek w stosunku do 2011 r. W tym bowiem roku 37 proc. respondentów wiedziało o prawnej ochronie dzieci przed biciem, podczas gdy w 2015 r. jest ich 32 proc. To wskazuje, iż wyższy poziom wiedzy w społeczeństwie miał miejsce wówczas, gdy kwestia wprowadzenia zakazu bicia dzieci była aktualną w wymiarze publicznym.

Źródło: Niebieska Linia nr 1 / 2016

W sytuacji zetknięcia się z przemocą wobec dziecka w najbliższym otoczeniu (np. u sąsiadów), badani deklarowali przede wszystkim zachowania polegające na upewnieniu się, co się dzieje.

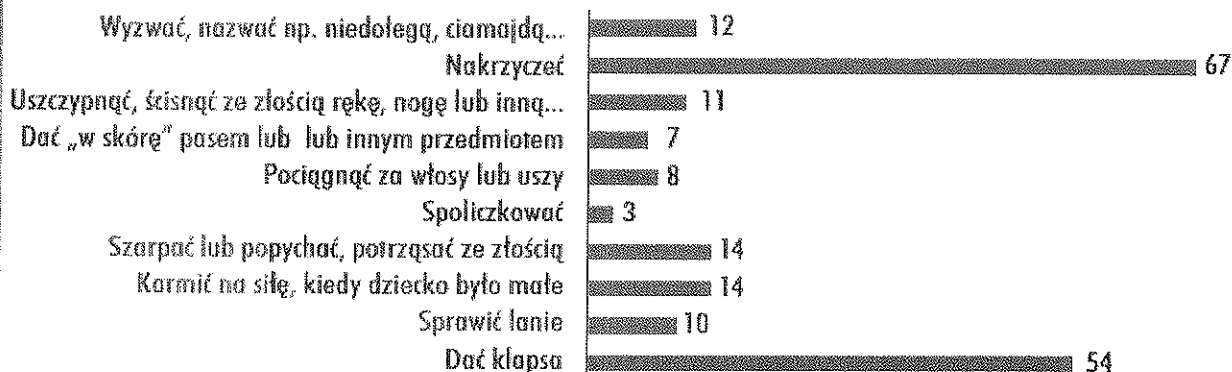
Proszę sobie wyobrazić, że w mieszkaniu obok słychać krzyki, rozpaczliwy płacz dziecka oraz jego wołanie „nie bij, nie bij”.
Co Pan(i) zrobił(a)by?

Źródło: Niebieska Linia nr 1 / 2016

Do bicia dziecka pasem lub innym przedmiotem przyznało się 7 proc. rodziców. Do innych form przemocy, takich jak: karmienie na siłę, szarpanie i potrząsanie oraz do agresji słownej przyznał się częściej niż co dziesiąty rodzic. Najmniej rodziców przyznało się do spoliczkowania dziecka, natomiast większość rodziców – 67 proc. przyznała się do krzyczenia na dziecko.

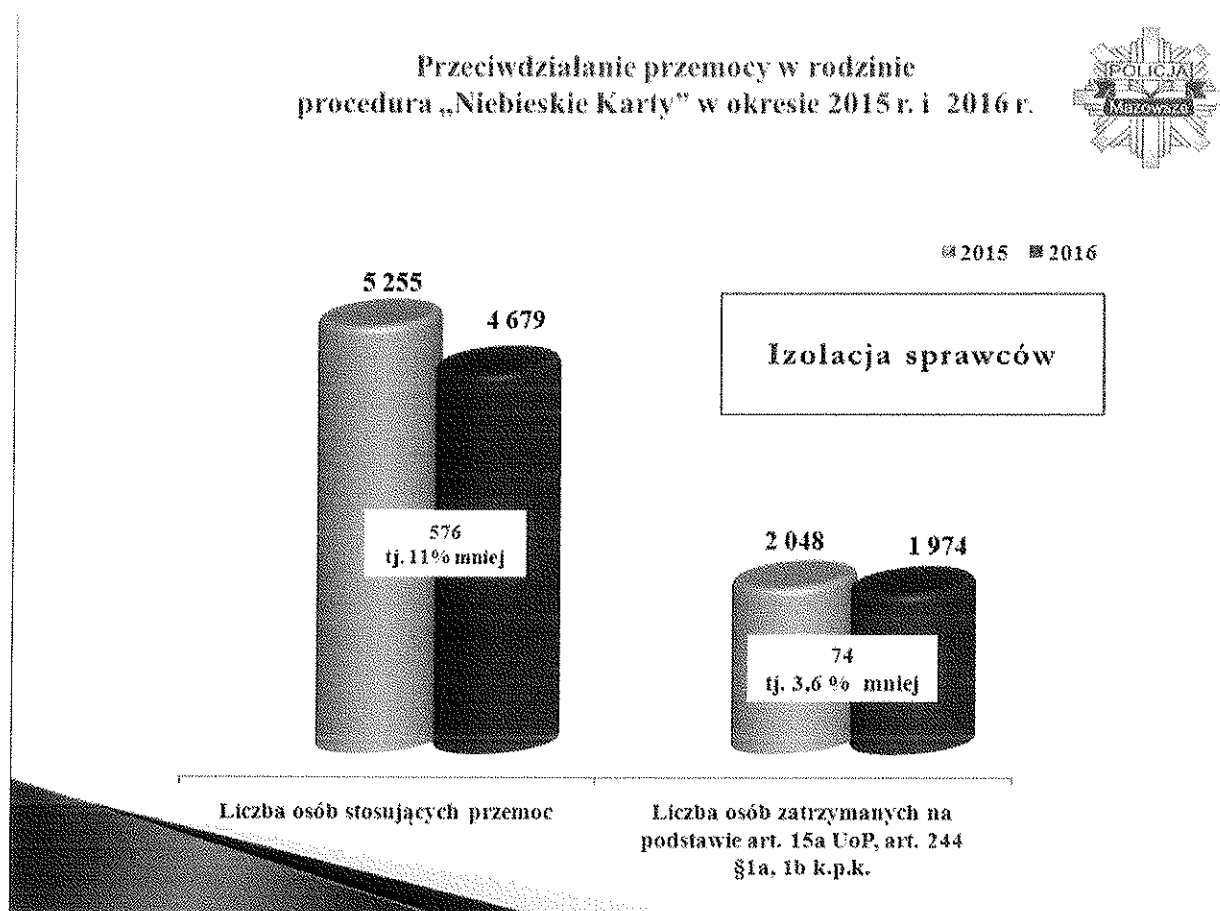
Zachowania przemocy wobec dziecka relacjonowane przez rodziców dzieci do 18. roku życia na pytanie „czy zdarzyło się...” (w % dla N = 283)

Źródło: Niebieska Linia nr 1 / 2016

W celu realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w dniu 13 września 2011 r. Rada Ministrów wydała Rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r., Nr 209, poz. 1245).

Poniższy wykres z danych statystycznych policji na terenie woj. mazowieckiego wskazuje na tendencję spadkową związaną ze stosowaniem procedury „Niebieska Karta” co potwierdzają również dane ogólnopolskie.

Według danych statystycznych Policji w 2015 r. na terenie całego kraju procedura „Niebieskiej Karty” wszczęta została w 75 495 przypadkach natomiast w 2016 r. w 73 531.

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	Dane za 2015 rok	Dane za 2016 rok
	75 495 (w tym 61 133 wszczynających procedurę i 14 362 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)	73 531 (w tym 59 590 wszczynających procedurę i 13 941 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)
Ogólna liczba ofiar przemocy	97 501	91 789
Liczba ofiar - kobiet	69 376	66 930
Liczba ofiar - mężczyzn	10 733	10 636
Liczba ofiar - małoletnich	17 392	14 223
Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	76 03	74 155
Liczba podejrzewanych sprawców - kobiet	5 244	5 461
Liczba podejrzewanych sprawców - mężczyzn	70 484	68 321
Liczba podejrzewanych sprawców - nieletnich	306	373
Ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	48 841	46 537
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - kobiety	1 972	1 993
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu mężczyźni	46 830	44 499
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - nieletni	39	45
Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza)	275	598

System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. z 2015, poz.1390), która m. in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy w rodzinie oraz z jej sprawcą.

Ustawodawca w art. 6 ust. 2 oraz art. 9 wspomnianej ustawy wyznaczył gminom zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy rodzinie. Stosownie do jej zapisów zadaniem gminy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach którego funkcjonuje zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, integrujący i koordynujący działalność na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Ustawodawca zobowiązał również gminy do opracowania i realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmierzającego do zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz pogłębianie społecznej świadomości tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga podjęcia działań zawartych w niniejszym programie, który ma charakter długofalowy. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie, według definicji obowiązującej w Polsce, zawartej w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, oznacza jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę osób doświadczających przemocy na długie lata. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Ofiarami przemocy domowej są najczęściej osoby słabsze w rodzinie; dzieci, kobiety, osoby chore, osoby starsze i niepełnosprawne.

Definicja przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie których, najczęściej rozpoznaje się przemoc w rodzinie. Należą do nich:

- **intencjonalność** – działanie sprawcy jest zamierzone i ma na celu kontrolowanie, podporządkowanie sobie ofiary;
- **dysproporcja sił** – sprawca ma przewagę (fizyczną, emocjonalną, intelektualną, ekonomiczną i społeczną) nad ofiarą;
- **naruszenie praw i dóbr osobistych** – sprawca wykorzystując przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary, np. prawo do nietykalności osobistej, godności;
- **powodowanie szkody i cierpienie ofiar** – działanie sprawcy przynosi ofierze szkody fizyczne i psychiczne czasem również materialne.

W literaturze rozróżnia się 5 różnych form przemocy w rodzinie:

- **Przemoc fizyczna** – najbardziej widoczna i najtrudniejsza do ukrycia, od szturchania, popychania, ciągnięcia za włosy, uszy, aż po zachowania powodujące ostre urazy fizyczne wymagające hospitalizacji. To właśnie jej drastyczne przykłady są pokazywane przez media.
- **Przemoc psychiczna** – najtrudniejsza do udowodnienia, często zaczyna się niepostrzeżenie, od ignorowania czyichś potrzeb, krytykowania poglądów, zazdrości, ograniczania kontaktów z bliskimi, po oskarżanie, poniżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, szantażowanie i groźby;
- **Przemoc ekonomiczna** – uniemożliwianie podjęcia pracy, dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, niełożenie na utrzymanie rodziny;
- **Przemoc seksualna** – przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspakajania własnych potrzeb seksualnych, zmuszanie do nieakceptowanych przez partnera praktyk i zachowań seksualnych (od sytuacji zmuszania do oglądania pornografii po gwałt);
- **Zaniedbanie** – najczęściej stosowane wobec dzieci, a objawiające się niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych. O zaniedbaniu mówimy w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną.

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga współpracy i współdziałania instytucji i placówek zajmujących się pomocą rodzinie i dziecku oraz służb odpowiedzialnych za nasze bezpieczeństwo. Współpraca powinna dotyczyć wszystkich aspektów problemu, poczynając od jego diagnozy, poprzez odpowiednie interwencje, a następnie łagodzenie i terapię urazowych skutków doświadczania przemocy w rodzinie.

3. Podstawy prawne programu

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Jedlnia-Letnisko został opracowany w oparciu o akty prawne, które określają obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie do których należą:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U 2015 r., poz.1390)
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.)
- 3) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2016 r, poz. 487 z późn. zm.)
- 4) Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r – Kodeks postępowania karnego (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 1749, z późn. zm.)
- 5) Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r., poz.2082 z późn. zm.),
- 6) Uchwała Rady Ministrów Nr 76 z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 -2020 (M.P. z 2014 r., poz. 445).

4. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Jedlnia-Letnisko

Choć zjawisko przemocy w rodzinie istnieje, widoczna jest niechęć osób doświadczających przemocy do uruchamiania procedury „Niebieska Karta”. W latach 2012-2016 zaobserwowano zmienną tendencję wszczynania powyższej procedury.

Mimo spadku wszczynania procedury pocieszający jest jednak fakt, że osoby doświadczające przemocy zaczynają mówić o istniejącym problemie, gdyż celem „Niebieskich Kart” jest rozpoznawanie przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym oraz tworzenie warunków do systemowego i interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Na terenie Gminy Jedlnia-Letnisko przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

Oszacowanie zjawiska jest możliwe między innymi dzięki procedurze „Niebieska Karta”. Do Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Jedlnia-Letnisko w okresie od dnia 01 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. wpłynęło 22 „Niebieskie Karty” od poniższych podmiotów:

INSTYTUCJE	NIEBIESKIE KARTY 2011	NIEBIESKIE KARTY 2012	NIEBIESKIE KARTY 2013	NIEBIESKIE KARTY 2014	NIEBIESKIE KARTY 2015	NIEBIESKIE KARTY 2016
Pracownicy socjalni	4	4	7	5	5	5
Policja	6	23	8	13	26	16
oświata	0	0	0	1	0	1
Służba zdrowia	0	0	0	0	0	0
gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	0	2	1	0	3	0
RAZEM	10	29	16	19	34	22

Źródło: : rejestr wpływu „Niebieskich Kart” do Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Jedlnia-Letnisko

Z powyższych danych wynika, że Policja, jest nadal instytucją najbardziej aktywną w identyfikacji problemu przemocy w rodzinie.

Poniżej zostało przedstawione zestawienie statystyczne dotyczące wszczętych, i zakończonych Niebieskich Kart od 01 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2016 r.

LATA	NK wszczęte	NK zakończone
2011	10	0
2012	39	7
2013	16	26
2014	19	25
2015	34	18
2016	22	33

Źródło: rejestr wpływu „Niebieskich Kart” do Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Jedlnia-Letnisko

Z powyższego zestawienia wynika, że spada liczba zakładanych „Niebieskich Kart”.

W ramach prowadzonych procedur „Niebieska Karta” od 01 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2016 r. odbyło się łącznie 399 spotkań grup roboczych. Poniższa tabela przedstawia zestawienie danych w poszczególnych latach.

Lata	Liczba spotkań grup roboczych
2012	32
2013	32
2014	29
2015	158
2016	148

Źródło: opracowanie własne

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j. t. Dz. U. z 2016 r., poz. 1390). Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec jej sprawców.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Powyższe dane wskazują na wzrost świadomości społeczeństwa Gminy Jedlnia-Letnisko na temat przemocy w rodzinie ale skłaniają też do poszukiwania dalszych rozwiązań zapobiegających temu zjawisku.

Nadal istnieje potrzeba podejmowania dalszych działań oraz poszerzanie zakresu oferowanej pomocy i wsparcia w sytuacji doświadczania przemocy w rodzinie. Ponadto w zakresie przeciwdziałania nasilaniu się zjawiska oraz jego skutków, wskazane jest prowadzenie działań, mających na celu podnoszenie społecznej świadomości w zakresie reagowania na przemoc w rodzinie, zapobieganie dalszemu krzywdzeniu osób dotkniętych przemocą oraz podejmowanie działań mających na celu niwelowanie negatywnych następstw przemocy zarówno w perspektywie indywidualnej jak i społecznej.

5. Adresaci programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest adresowany do:

- dzieci i młodzieży;
- osób dorosłych, współmałżonków, partnerów;
- osób starszych;
- mieszkańców Gminy Jedlnia-Letnisko, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie;
- osób, które dotknięte zostały przemocą w rodzinie;
- osób, które stosują przemoc wobec najbliższych;
- świadków przemocy w rodzinie;
- osób zawodowo zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie
- organizacji pozarządowych.

Podejmowane działania mają na celu przekazanie informacji, iż:

- Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
- Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy.
- Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.

Oraz działań, które:

- Zatrzymają przemoc.
- Zapewnią osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.
- Zapewnią świadkom przemocy pomocy psychologicznej.
- Pozwolą na zrozumienie reakcji ofiary na przemoc.

ZASOBY GMINY JEDLNIA-LETNISKO W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU

1. Zasoby instytucjonalne gminy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariat Policji w Pionkach,
- Placówki oświatowe,
- Placówka służby zdrowia,
- Sołtysi i rady sołeckie,
- Instytucje kościelne,
- Organizacje pozarządowe.

6. Cele i założenia programu

Celem Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w Gminie Jedlnia-Letnisko oraz ochrona osób doznających przemocy w rodzinie, który będzie osiągany przez realizację następujących celów szczegółowych:

Cel 1

Zwiększenie współpracy podmiotów i instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu 1:

- a) działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Jedlnia-Letnisko
- b) wizyty pracowników socjalnych, przedstawicieli policji i kuratorów sądowych w rodzinach zagrożonych i dotkniętych przemocą,
- c) wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, terapeutyczna, socjalna - dla rodzin dotkniętych przemocą,
- d) wspieranie ofiar przemocy przez specjalistów w sytuacjach kryzysowych,
- e) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
- f) współpraca z instytucjami i organizacjami na rzecz budowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- g) monitorowanie skali przemocy w rodzinie na terenie gminy Jedlnia-Letnisko przez instytucje i podmioty realizujące program.

Cel 2

Podjmowanie działań profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie podnoszenia świadomości na temat przeciwdziałania przemocy.

Działania do celu 2:

- a) propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy i obalanie mitów na temat przemocy,
- b) podnoszenie świadomości oraz wiedzy wśród osób starszych na temat przemocy, w tym także na temat instytucji udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie,
- c) wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne między innymi poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze kultury i sportu z terenu Gminy Jedlnia-Letnisko,
- d) organizacja zajęć edukacyjno-wychowawczych dla uczniów na temat przemocy i agresji w szkole oraz w domu minimum dwa razy w roku szkolnym.
- e) udostępnianie i rozpowszechnianie wśród społeczności lokalnej materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów, informatorów itp.) dotyczących zjawiska przemocy oraz procedur prawnych z tym związanych.

CEL 3

Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy w rodzinie.

Działania do celu 3:

- a) kierowanie zarówno ofiar jak i sprawców przemocy do specjalistycznych poradni rodzinnych lub psychologa,
- b) kierowanie ofiar i sprawców przemocy na grupy wsparcia,
- c) praca socjalna z osobami i rodzinami doświadczającymi przemocy,
- d) udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
- e) udzielanie informacji na temat praw przysługujących ofiarom przemocy,
- f) upowszechnianie informacji na temat możliwości pomocy oraz instytucji świadczących pomoc na rzecz ofiar przemocy,
- g) rozpowszechnianie telefonów zaufania: „Niebieska Linia”, „Pomarańczowa Linia”,
- h) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”.

CEL 4

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Działania do celu 4:

- a) izolowanie sprawców od ofiar,
- b) udzielanie informacji sprawcom przemocy o konsekwencjach prawnych wynikających ze stosowania przemocy,
- c) prowadzenie rozmów z osobami stosującymi przemoc a nadużywającymi alkoholu.

WSKAŹNIKI RELIZACJI CELÓW PROGRAMU

Cel	Działania	Realizatorzy/partnerzy	Wskaźnik realizacji
<i>Zwiększenie współpracy podmiotów i instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</i>	a) działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminy Jedlnia-Letnisko b) wizyty pracowników socjalnych, przedstawicieli policji i kuratorów sądowych w	- Urząd Gminy, - Zespół Interdyscyplinarny, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, - Policja, - Szkoły,	- liczba spraw przekazanych do zespołu interdyscyplinarnego, - liczba spotkań grup roboczych, - liczba podejmowanych działań przez GOPS, - liczba interwencji domowych

	<p>rodzinach zagrożonych i dotkniętych przemocą,</p> <p>c) wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, terapeutyczna, socjalna - dla rodzin dotkniętych przemocą,</p> <p>d) wspieranie osób doświadczających przemocy w sytuacjach kryzysowych,</p> <p>e) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,</p> <p>f) współpraca z instytucjami i organizacjami na rzecz zbudowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,</p> <p>h) monitorowanie skali przemocy w rodzinie na terenie gminy Jedlnia-Letnisko przez instytucje i podmioty realizujące program.</p>	<p>- Ośrodek Zdrowia,</p> <p>- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p>	<p>Policji,</p> <p>- liczba dozorów kuratora,</p> <p>- liczba spraw zgłoszonych przez szkoły,</p> <p>- liczba spraw zgłoszonych przez zakłady opieki zdrowotnej,</p> <p>- liczba osób zgłaszających się do punktu konsultacyjnego,</p> <p>- liczba osób uczestniczących w terapii dla osób uzależnionych.</p> <p>- liczba członków zespołu interdyscyplinarnego, którzy uczestniczyli w działaniach informacyjno- edukacyjnych.</p>
<p><i>Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy w rodzinie.</i></p>	<p>a) propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy i obalanie mitów na temat przemocy,</p> <p>b) podnoszenie świadomości oraz wiedzy wśród osób starszych na temat przemocy w tym także na temat instytucji udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie,</p> <p>c) podnoszenie świadomości rodziców na temat metod wychowawczych wolnych od przemocy,</p>	<p>- Zespół Interdyscyplinarny,</p> <p>- GOPS,</p> <p>- Policja,</p> <p>- Szkoły,</p> <p>- Ośrodek Zdrowia,</p> <p>- Urząd Gminy.</p>	<p>- liczba prelekcji przeprowadzonych w szkołach dotyczących przemocy,</p> <p>- liczba uczniów biorących udział w zajęciach edukacyjno-wychowawczych,</p> <p>- liczba spotkań edukacyjno-informacyjnych dla mieszkańców gminy Jedlnia-Letnisko na temat przeciwdziałania przemocy,</p> <p>- liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur na temat przeciwdziałania przemocy,</p> <p>- liczba gablot informacyjnych poświęconych przeciwdziałaniu przemocy,</p> <p>- liczba przeprowadzonych zajęć edukacyjno-wychowawczych</p>

	<p>d) wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne min. poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze kultury i sportu z terenu Gminy Jedlnia-Letnisko,</p> <p>e) organizacja zajęć edukacyjno-wychowawczych dla uczniów na temat przemocy i agresji w szkole oraz w domu</p> <p>f) Udostępnianie i rozpowszechnianie wśród społeczności lokalnej materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów, informatorów itp.) dotyczących zjawiska przemocy oraz procedur prawnych z tym związanych.</p>		<p>w szkołach,</p> <p>- liczba przeprowadzonych pogadanek z rodzicami na temat wychowania bez przemocy,</p>
<p><i>Zwiększenie dostępności pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.</i></p>	<p>a) kierowanie zarówno osób doświadczających przemocy jak i osób stosujących przemoc do specjalistycznych poradni rodzinnych lub psychologa,</p> <p>b) kierowanie osób doświadczających przemocy jak i osób stosujących przemoc na grupy wsparcia,</p> <p>c) praca socjalna z osobami i rodzinami doświadczającymi przemocy,</p> <p>d) udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,</p> <p>e) udzielanie informacji</p>	<p>- Zespół Interdyscyplinarny,</p> <p>- GOPS,</p> <p>- Policja,</p> <p>- Szkoły,</p> <p>- Ośrodek Zdrowia,</p> <p>- Urząd Gminy.</p>	<p>- liczba osób korzystających ze wsparcia psychologa,</p> <p>- liczba skierowanych ofiar i sprawców na terapię,</p> <p>- liczba spotkań pracownika socjalnego z ofiarami przemocy,</p> <p>- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach profilaktycznych oraz uczestniczących w koloniach profilaktycznych,</p> <p>- liczba rozmów przeprowadzonych przez Członków Grup Roboczych z ofiarami przemocy domowej,</p> <p>- liczba Niebieskich Kart wpływających do zespołu interdyscyplinarnego od Instytucji.</p>

	<p>na temat praw przysługującym osobom doświadczającym przemocy,</p> <p>f) upowszechnianie informacji na temat instytucji świadczących pomoc na rzecz przeciwdziałania przemocy,</p> <p>g) rozpowszechnianie telefonów zaufania: „Niebieska Linia”, „Pomarańczowa Linia”,</p> <p>h) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty</p>		
<p>Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc.</p>	<p>a) izolowanie osób stosujących przemocy osób doświadczających przemocy,</p> <p>b) udzielanie informacji osobom stosującym przemocy o konsekwencjach prawnych wynikających ze stosowania przemocy,</p> <p>c) prowadzenie rozmów z osobami stosującymi przemoc a nadużywającymi alkoholu.</p>	<p>- Policja</p> <p>- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemom Alkoholowym,</p> <p>- Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, Grupy Roboczej,</p> <p>- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>- liczba osób osadzonych do wytrzeźwienia po interwencjach domowych Policji,</p> <p>- liczba wydanych przez Sąd zakazów zbliżania się do rodziny,</p> <p>- liczba osób uczestniczących w terapii dla osób uzależnionych,</p> <p>- liczba rozmów przeprowadzonych przez Członków Grup Roboczych ze sprawcami przemocy domowej,</p> <p>- liczba osób skazanych na podstawie art. 207 Kodeksu Karnego.</p>

7. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dobrze przygotowana i stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej, ➤ Znajomość problemu i umiejętność wykorzystywania wiedzy teoretycznej w praktyce przez osoby zajmujące się pomocą rodzinom z problemem przemocy domowej, ➤ Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym, ➤ Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” przez policję i pomoc społeczną. ➤ Dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy, ➤ Niska świadomość społeczna w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, ➤ Brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych, ➤ Brak spójnego systemu współpracy między podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą. ➤ Słabe zaangażowanie organizacji pozarządowych w sferze działań prorodzinnych, ➤ Brak diagnozy problemu przemocy na terenie Gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zmiany prawne umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową. ➤ Rozwój systemu informacji z zakresu profilaktyki i wsparcia rodzin. ➤ Wzrost świadomości społeczeństwa Gminy Jedlnia-Letnisko na temat problemu przemocy domowej. ➤ Działania na rzecz rozwoju infrastruktury socjalnej gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy domowej, ➤ Problemy alkoholowe członków rodzin oraz niski status materialny rodzin u których występuje problem, ➤ Brak wystarczającej infrastruktury socjalnej w gminie, ➤ Brak współpracy rodzin w zakresie poprawy sytuacji rodzinno-ekonomiczno- zawodowej, ➤ Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin, ➤ Zbyt mała współpraca interdyscyplinarna, ➤ Brak motywacji ekonomicznej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

8. Przewidywane efekty

- Zmniejszenie rozmiarów przemocy w rodzinie na terenie Gminy Jedlnia-Letnisko.
- Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą;
- Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.
- Zwiększenie skuteczności i pomocy dla osób doświadczających przemocy.
- Zwiększenie różnorodności i liczby działań interwencyjno – korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.
- Zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
- Dokonywanie diagnozy i analizy zjawiska przemocy w rodzinie.
- Zwiększenie liczby szkoleń dla przedstawicieli różnych grup zawodowych na temat diagnozowania sytuacji przemocy i podejmowania interwencji.
- Wzrost wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
- Podniesienie świadomości społecznej (dorosłych, dzieci i młodzieży) w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

9. Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdanie z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego do 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

10. Finansowanie programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy. Ponadto program może być również finansowany przy współudziale środków z budżetu państwa oraz środków z Unii Europejskiej w ramach działań wspólnotowych.